

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiae Speculativae Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatae Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

XCI. An Peccata Dubia sint materia Necessaria Confessionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

dere in sententiam Adversarij: sicut nec in eandem propendit, sed absolute contrariam docuit Religioſæ obſervantiæ in allegandis contrarijs Autoribus ſtudioſiſſimus P. Philippus à Sanctiſſima Trinitate, Carmelita Diſcalceatus, diſp. 7. de Euch. dub. 4. adducens recentiores Diſcipulos S. Thomæ.

CONTROVERSIA XCI.

PECCATA DUBIA.

An ſint Materia Neceſſaria Confeſſionis.

412. **N**on dubito, quin Sanctiſſimi & humillimi Aquinatis graviter indignante Modeſtiâ, Adverſarius ita theſin ſuam auſpicatus ſit: [Parùm intereſt, quòd, ut notavit Hauldus lib. 4. n. 104. quando adest probabilis ratio, à quâ potuit homo prudens moveri ad judicandum, peccatum non eſſe commiſſum, NB. Theologi conveniant non eſſe obligationem confeſſendi, etiamſi adſit non ſolùm ſuſpicio quædam de peccato commiſſo, ſed etiam quædam probabilitas: NB. pravalet enim Authoritas S. Thomæ 4. diſt. 21. q. 2. a. 3. ad 1. ſic oppoſitum ſentientis, dum ait] [Quando aliquis dubitat de aliquo peccato, an ſit mortale, tenetur illud conſideri dubitatione manente: quia qui aliquid committit, vel omittit, in quo dubitat eſſe mortale peccatum, peccat mortaliter, diſcrimini ſe committens. Et ſimiliter periculo ſe committit, qui de hoc, quòd dubitat eſſe mortale, negligit conſideri. Non tamen debet aſſerere illud eſſe mortale, ſed cum dubitatione loqui, & judicium Sacerdotis exſpectare.]

413. Verùm, ponamus interim, quòd Adverſarius propriam S. Doctoris mentem rectè ſiſſecutus, quomodo, ſi ceteri Theologi, de negatione obligationis confeſſendi peccata dubia omnino conveniant, ſtabit lex illa poſitiva ſine ſufficienti promulgatione, cum ipſe S. Doctor 1. 2. q. 90. a. 4. in C. expreſſè dicat: [Ad hoc, quòd lex Virtutem obligandi obtineat, quòd eſt proprium legis, oportet, quòd applicetur hominibus, qui ſecundùm eam regulari debent: talis autem applicatio ſit per hoc, quòd in notitiam eorum deducitur ex ipſa promulgatione: Unde promulgatio ipſa neceſſaria eſt ad hoc, quòd lex habeat ſuam Virtutem.] Quomodo autem cenſebitur lex poſitiva Chriſti ſufficienter promulgata, ſi Theologi, qui indolentioribus debent Divinas leges promulgare, & declarare, de negatione legis conveniant, etiam poſtquam legerunt, & aliter, quàm Adverſarius, interpretati ſunt S. Thomam?

414. Itaque Adverſario ego cavendum puto, ne dum S. Thomam ceteris Theologis, de negatione obligationis confeſſendi peccata poſitive dubia convenientibus, dicit pravalet, ipſe ſuam interpretationem D. Thomæ, dicat pravalet interpretationi cæterorum Theologorum, quorum nomine hic adſcribam in investigandis obligationibus Moralibus Verſatiſſimi Thomiſtæ interpretationem: ſic enim Sylveſter, Sacri Palatii Magiſter digniſſimus, ſcribit in ſua Summa Verb. Confeſſio 2. q. 3. [Quæritur, utrum dubitans de aliquo an ſit mortale, teneatur illud conſideri? Et dicit S. Thomas, quòd ſic: aliter periculo ſe committit, vel omittit, in quo dubitat eſſe mortale. Sed tamen Notandum eſt (præſertim Adverſario, S. Thomam loquentem de dubio negativo, & proprie dicto, explicanti de dubio poſitivo, cujus diſcrimen hic annotatur) ex doctrina ejus, & communiter omnium, quòd aliud eſt ſcire, aliud opinari, & dubitare: quia ſcire, ut ex definitione ejus patet, habet certitudinem ſine hæſitatione de oppoſito: opinari verò non habet certitudinem ſine hæſitatione: ſed habet aſſenſum, vel credulitatem cum ſimilitudine de oppoſito: dubitare verò NB. non habet aſſenſum, vel credulitatem alicujus: ſed proprie dicitur, quando aliquis aliquam ſententiam nec credit, nec decredit, ſed eſt in æquilibrium, non declinans magis ad unam partem, quàm ad aliam, ſaltem notabiliter, etiamſi aliquo conjeſtetur leviter ſine probabili ratione de altera earum. Qui ergo NB. opinatur probabili ratione de aliquo, quòd non ſit mortale, non tenetur illud conſideri.] Ita Sylveſter.

415. Videamus nunc Rationem, quam Adverſarius communi Theologorum ſententiæ, & Angelici Doctoris genuinæ interpretationi opponit. [Si quis dubius de morbo, de remedio non cogitaret, ageret impudenter; & Venator ſi dubitet, an illud, quòd movetur, ſit homo, vel fera, tenetur non ſaculati: ſic etiam, qui ita dubitat, an peccatum ſit commiſſum, vel utrum ſit mortale, ut pro & contra probabilis ſe offerat ratio, illud ad Sacramentale tribunal, quòd poſt peccatum commiſſum eſt reo favorable, debet deferre.] Si Adverſarius intuliſſet in altero membro paritatis, quòd, qui dubitat, an peccatum ſit commiſſum, vel utrum ſit mortale, debeat cogitare de remedio, ne, ſi revera fuerit commiſſum mortale, remedium negligens, æternæ mortis damnum ſubeat; facile concederetur ipſi paritas: quia tamen, quàm diu non aliunde probat, dari obligationem confeſſendi peccata poſitive dubia, id eſt, pro quibus eſt poſita ratio probabilis in utramque partem, tam diu poteſt dari aliud remedium contra illa nempe abſolutio indirecta, ſicut datur de non occurrentibus memoria, vel contritio perfecta;

De 2. idco

ideo illatio paritatis quoad determinatum remedium peccati mortalis, æquæ falsa est, quàm falsa esset necessitas assumendi determinatum remedium contra morbum, si plura alia media suppetere. Hinc S. Doctor ad Annibaldum 4. dist. 16 a. 3. ad 1. cum sibi objecisset, quod peccator de omnibus circumstantiis peccati mortalis intra eandem speciem mortaliter aggravantibus, debeat exire, expressè ait: *Dicendum, quod verum est, tamen non oportet, quod semper per confessionem, sed N.B. sufficit, quod alio modo, scilicet per insuffecam contritionem.* Et hanc responsionem à suo S. Magistro accipiat sibi Adversarius ad suum Argumentum, neque amplius dicat, quod P. Haunoldus ad illud non attenderit.

CÓNTROVERSIA XCII.

CIRCUMSTANTIÆ AGGRAVANTE S.

An sint Materia Neccessaria Confessionis, quando sunt mortales intra eandem speciem.

416. **E**xplicatâ per confessionem speciei peccati mortalis, non esse obligationem per se loquendo, explicandi circumstantias notabiliter aggravantes intra eandem speciem, ut probabilius asseruit P. Haunoldus lib. 4. n. 104. allegans S. Thomam 4. dist. 16. q. 3. a. 2. q. 5. ubi expressè eandem sententiam tenet. Sed Adversarius non tam explicaturus, quàm correcturus suum S. Magistrum, ait: [Non observavit Haunoldus, quosdam extitisse tempore Magistri Angelici, qui dicebant aliquas circumstantias, quæ non valde notabiliter aggravant, esse necessariò confitendas, ut si peccatum committatur ab Episcopo, vel in die festo etc. has ergo circumstantias non necessariò confitendas esse, tantum voluit S. Doctor. subdit enim: *quia Venialia non sunt de necessitate confessionis: cenfer itaque, quod circumstantiæ aggravantes notabiliter, scilicet per modum mortali, sint de necessitate confessionis.*]

417. Verum, Adversarium per desideratam observationem doctrinæ aliorum, ab observatione doctrinæ Magistri sui Angelici manifestè deflexisse, patebit ex S. Doctoris Verbis integrè relatis. Ita enim l. c. inquit. [Dicendum, quod omnes circumstantias confiteri est impossibile, quasdam autem confiteri est necessitatis: sed in hoc est differentia Opinionis. Quidam enim dicunt, quod omnes circumstantiæ, quæ aliquam N.B. notabilem quantitatem peccato addunt (Adversarius observandum monuit, eos dixisse, Non notabilem) confiteri ne-

cessitatis est, si memoriæ occurrant. Alij verò dicunt, quod non sint de necessitate confitendæ (etiam si, quod priores dixerant, notabilem quantitatem peccato addant) nisi circumstantiæ, quæ ad aliud genus peccati trahunt: & hoc N.B. probabilius est. Sed addendum est, quæ ad aliam speciem mortalis trahunt; cuius ratio est, quod Venialia non sunt de necessitate confessionis, sed solum mortalia, quæ quantitatem infinitam quodammodo habent.] Circa quæ postrema Verba ab Adversario bene notanda est vitiosa translatio hujus propositionis causalis; *Quia Venialia non sunt de necessitate confessionis: quam propositionem Adversarius refert ad circumstantias intra eandem speciem aggravantes, quasi S. Thomas ideo dixisset eas non esse necessariò confitendas, eò quod supponeret esse tantum non notabiles, sed veniales: S. Doctor autem retulit illam causalem ad circumstantias speciem mutantes, quas dixit esse confitendas, si ad aliam speciem peccati mortalis trahunt, non autem si ad aliam speciem solummodo Venialis, eò quod Venialia non sunt de necessitate confessionis.* Ecce quantum interfit integrè & fideliter adducere textum S. Doctoris. Nunc totum perexamus, ita enim pergit S. Doctor. [Et quia circumstantiæ aggravantes, quæ aliam speciem peccato non tribuunt, vel quæ tribuunt quidem, sed non mortalis peccati, non sunt de necessitate confessionis: tamen easdem confiteri perfectio est, sicut & de Venialibus diximus.] Hic rursum Adversarius debuisse observare assertiones *disjunctivas*, quod circumstantiæ non sint confitendæ, si vel aliam speciem peccato non tribuunt, vel si tribuunt non mortalem; quæ esset inepta disjunctio, si etiam in priori membro aggravatio non deberet esse mortalis.

418. Citatum hunc textum, quem Adversarius voluit intelligi de circumstantiis Non notabiliter, seu non per modum mortali aggravantibus, ipse S. Thomas in oppositum explicat 4. dist. 41. a. 4. in C. Ubi eundem allegans, ex eo infert, illas circumstantias luxuriæ non esse in confessione omittendas, quæ peccatum in aliud genus mutant, scilicet. stuprum, adulterium, incestum, raptum; atqui in luxuria, in qua non datur ex parte Voluptatis verè venereæ parvitas materiæ, etiam aliæ circumstantiæ plurimæ sunt mortaliter peccaminosæ, consequenter etiam has inferre debuisset non esse omittendas, vel priores non ex eo præcisè debuisset inferre confitendas, quia peccatum in aliud genus mutant.

419. Longè minùs videtur legisse Adversarius Anglicum Doctorem ad Annibaldum 4. dist. 16. a. 3. in corpore expressè dicentem, [Quod peccatum mortale necessariò est confitendum, ideo circumstantiæ, quæ novam rationem peccati mortalis addit, de necessitate est